

Universal Declaration of Human Rights - Kabiye

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYƆ WALA TƆM

KUBUUZUTU

Yee ɔ̄tisaa se p̄um̄na eyaa se p̄ewee kuman̄ wala es̄ndaa ne p̄ikena wazaɣ p̄uyɔ kɔɣ, ɔ̄tisaa ɔ̄ɔɔ se peeɔe ejaɔe yɔɔ ti-yɔɔ weɔ, toononum ne lahezɣe palɣna;

Ɔ̄inaa se eyɔ wala tɔm k̄usɔ ne ti-yɔɔ k̄uɔɔ palabina ne k̄iweekum tɔɣi ne p̄iceɣɣ eyaa. Mb̄u pacaɣ se ejaɔe eɣɣɣi weɔ, eyaa wee pa-ti yɔɔ, p̄ɔɣɔɔɔ yem faaa ne p̄iwl̄i se pal̄i k̄uɔɔ taa, s̄ɔɔnd̄u eetasɣ-we kraɔ;

Yee waɔe kewiyaɣ ekandayɣ eyɔ wala yɔɔ camɣe kɔɣ, wiɔ̄iyi p̄ukay eyɔ en̄u ken̄aɔ k̄iɣeɔ se ek̄uɣi kewiyaɣ nga kɔ-yɔɔ se kalaki-l̄ ñ̄a;

P̄uwe camɣe se pas̄ina ajeya, akpeeti ne ala taabalɣe ɔ̄uɔ t̄umɣe ɔ̄eu ne puhuuna-ye;

Ɔ̄inaa se ajeya k̄igbend̄u ngbeye payt̄u takayaɣ taa ke eyaa kpeekpe tas̄i tisuu eyɔ wala ne e-wazaɣ pɔ-tɔm, ne p̄ɔɔ se abalaa ne halaa p̄ewe kuman̄ wala ana a-es̄ndaa; mb̄u labina ne paka ñ̄uɔ se pekpeetiɣ samay s̄inaɔ t̄umɣe yɔɔ ne p̄isa p̄ewee pa-ti yɔɔ camɣe;

Ajeya k̄igbed̄u ngbeye taa ajeya tisaa se alak̄i ne eyaa kpeekpe ñ̄a eyɔ wala, eɣe p̄uwe se ngbeye eɔ̄u-ye nisi;

Yee eyaa t̄inge lwena l̄mayɣɣe k̄uɔ̄umɔ̄ɣe eyɔ wala ne e-ti yɔɔ weɔ tɔm yɔɔ kɔɣ, p̄isaɣ ne pala t̄umɣe nɔ̄l.

MB̄U AJEYA KIGBEND̄U NGBEYE KEDIYZAɣ S̄ɔS̄ɔ TƆM SE:

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYƆ WALA TƆM t̄one t̄ike ajeya wena keden̄ga kpeekpe yɔɔ eyɔ wala tɔm we a-ñ̄uɔ taa yɔ a-l̄mayɣɣe; ne p̄isa ac̄eɣi a-ti, akuli ngbeye ɔ̄ine ɔ̄a-ajeya eyaa ne ajeya l̄ena eyaa ese ne paña eyɔ wala ne e-ti yɔɔ weɔ tɔm.

Hɔɔlay 1

Pal̄ul̄u eyaaa ne pa-ti yɔɔ weɔ kraagbaa ne p̄ewee kuman̄ wala es̄ndaa. Pal̄ul̄u-we ne pɔ-l̄ɔɣ ne pa-mayɣɣi; mb̄u yekina ne p̄ɔɔɔɔ ɔ̄ama se peke eyaa pa-t̄inge.

Hɔɔlay 2

Paa eyɔ weyi, eke k̄isem, k̄ikp̄eɔ, k̄uɔ̄ul̄u, ñ̄um̄u, keɔ̄eɣaɣ, paa eke c̄ɔɔɔi nḡu k̄i-taa t̄u, eɣaɣ s̄inaa, eɣiɣ eɔ se keden̄ga kpeekpe yɔɔ eyɔ wala wena p̄ɔɣɔɔɔ a-tɔm c̄iell̄ne yɔ, ake ɔ̄ɔɔ e-ñ̄ina.

Mb̄u ɔ̄ɔɔ paa eyɔ eɣina le, eke ejaɔe nɔ̄l ɔ̄iwe ɔ̄i-ti yɔɔ yɔ, ɔ̄iɣeɣi ɔ̄i-ti yɔɔ yɔ ɔ̄i-taa t̄u, yaa ɔ̄i-poliitikii ke nḡu, paap̄iɣ p̄ɔɔ se eyɔ wala tɔm t̄one t̄iɔtaɣna-l̄.

Hɔɔlay 3

Paa an̄i, ewena waɔe se eweena wezuu, ewee e-ti yɔɔ ne ekandayɣ e-ti yɔɔ.

Hɔɔlay 4

P̄iɣeɣi se n̄ɔɣɣ ewee yomiye taa; eɣe padaaɔ̄u-l̄ ɔ̄ɔɔ k̄uɔ̄ɔ. Pekizi yomiye tɔm.

Քիֆըլի se քաժս առաջս կսնոյ, քեքրեղցես-լ, զաա քալաւ-լ մեծ քւժամսնա se քալա զյս զո.

Paa anɪ, eweɛna waɖe se paa le, paya-ɪ se caa akele.

[illegible]

Paa ani, ewena waɗɗe se pacay-i tɔm yaa pomuluu-i faŋŋ wala wena paytu ha-i yɔ a-nuɗaɗ taa, ewolo eheyi ejadɗe taa tɔm huɗyaa.

Քաարւշլլ քաքրա ոոոյս քաղղ քաղղլլ զաա քեքշւււ տէտս.

Yee pakpa eyu nacyu se elabi nabuyu, ewena wade se pahyu e-tom fayi ne pana; tidey yaa tisi.

1. Եթ Ե՞յի քաքա-ւ յէ քաքաժա Է-տ՝մ յ՜, ք՜ճոյնա-ւ ի ԷճԷԷԷԷԷԷ քոյո; ա-ԷթճԷ տւաա յէ Է-յ՜՜ քանդաա քանդոյ Է-Եալ, քաքս Է-տ՝մ քալլ Էլլ քալո ք՜ճս յ՜, յէ քաա տօօօնոմ.

2. Paakpay eyu shoo qooo mbu elaba ne pidaafeyi paytu taa ya, pu-ya; yee pu-wayi pukaoma pilu se elabi mbu ya pike kiweekim, ne pashusu se poho e-nangbangsu koya, paytu kibundu ya patingiy.

Pifeyi deu se eyu nchay edu e-nachelu tom taa yem yem.

1. Paa anɩ, ewena wade se ewolo paa le, eɔɔ dende e-liu wɛɛ yɔ paa ejade ndɩ le dɩ-taa.

2. Paa eyu weyi, ewena wade se ekuyi ejade ndi ewe di-taa ya, paa rike e-ñindε, ne rimay-i dooye le, erisi.

1. Yee palı ԵԿՍ ԿՈՅՄ wayl doli fahhı, ewena wađe se eñınlı kuyusu dıdıyε. Etalı le, padaalɔ-l.

2. ΕΙΕ, yee toononum, eweeki nabuyy ne pañinly-i se pakpa-i, efeyina wade se edy kuyy doli.

1. Ραα εγυ weyi, εωενα wαδε se εγaa εjαδε naδlyε se ε-τε.

2. Ριφeyl se pekizina nɔɔɔ se eɔaɔyaa ε-εjaɔe se ε-τε yaa eɔaa lɛɣzi te.

1. Halɓiya ne abalɓiya, paa pe-te le, palaki cacci ngɗo, pataliy pe-dede le, pewena waɗe se pawali, pakpay halaa ne papisi dɗi ne si-tinaa. Pa-wala we kimaŋ halɓkpayye dede; abalu wena waɗe se ekizi e-halu ne edooni-i; halo ŋewena waɗe dɗo se ekizi e-walu ne eki e-yoo.

3. Mıɣay kəna samay hoye; kəwəna wadə se samay nə kewiyay pakandayɪ kə-γə.

1. Εγὺ paa weyi, paa ewe e-deke, paa ewe lalaa hekɔdaa, ewena wade se eweena ñim.

2. Քիֆըլ զեւ թէլեղ ոռոյս է-նիւմ ֆաղղղ.

Παα ανι, εwεna wadε se elizi ε-lumayza faaa, ετιη εso tοm nοmaυ ηγυ εsoolaa yο. Ρυ-tαbυυ se wadε dιne diyekina ne eyυ pizi eyele εso tοm nοmaυ nakuyυ ne ετιη lεεkυ, epizi ewil εso tοm nοmaυ ηγυ εtiηγιγ-ky yο ky-tοm lalaa faaa; παa ewε e-deke yaa ε ne lalaa, epiziy εla py-tumiyε.

Paa eyu weyi, ewena waɗe se eyɗɗu faaa ndu emayziɗ yɗ; pu-tɓɓu se sɗɗu edaakpa eyu nɗɗu se eyɗɗu natuyɗ ne palabi-l nabuyɗ. Pu-tɓɓu ɗɗɗu se eyu wena waɗe se ekeɗi lalaa ndu esuma, enaa yaa eniwa yɗ.

1. Ραα ανι, εωενα wαδε se ewolo kediyxaz ne εωεενα ηqβεγε.

2. Քիֆըլի սե րակրա ռոշոյս ռե զոն սե Էսսո ղոճեյն րաճլյե տաա.

1. Paa eyo weyi, ewena waɗe se eqɗ e-ɲɔ e-ɗaɗe ɗɔkɔs tumɩye tɔm taa. Emaymay epiziy eɩa lɩmayza yaa etɩna samay lɩzi eyaa mba se pɔɗɔki ɗaɗe yɔ pɔ-ɲɔ.

2. Paa anɩ, ewena waɗe se eɩa kewiyay tɔmɩye naɗɩye.

3. Samax saqlım kəna kewiyax dən tiqide. Takayısı qızış panayna samax saqlım mbu.

Paa eyw weyi, ewena waqle se samay ekandayl e-yaw. Kandayss mbu piyekina ne eyw wee e-ti yaw, ehelz ñum ne esekuliye pa-ñunss nūmau taa.

1. Paa anɩ, ewena wade se ehiy tumɩye, tumɩye ndɩ esɔɔlaa ya, elabi-di ne mulum edaawee.

2. Eɣaa kpeekpe wena waɗe se, palaki tumɩye kuɗumɩye koɗɗ, peheɣi-we kiɗan, mulum eɗaawee.

3. **Εγὺ weui εἰλακι τὸμλεγε γὰρ, πὺμθναα se πὲθγι-ι camλεγε, πῖταλι ε ne ε-μῖzaγ ne padaala κυñχη samay taa.**

4. Paa anɔ, eweɛna waɖe se e ne lalaa paɖu ngbɛye; e-ngbɛye ekpendi aɗgba leeɛna yaa, aɗgba ana aweɛ ɖoɗ ne akandayi e-yaa.

ዘመነ 24

Paa anɪ, ewena waɗe se ehezi ne ecalasi e-ese, padaakili-l nazuu tumiye taa; ewena waɗe dɔɔ se paa pɪnaɣ nga, paha-l fenay kuɗumay, ehezi ne peɗe peheyl-l ke-liidiya.

ዘመነ 25

1. Paa anɪ, ewena waɗe se eweena ñim ne piwazi e ne e-ñimba pe-wezuu cayɗ taa; ezi tɔɔnaɣ, tɔɔla, dɔzɔye ne ko yɔ. Ewena waɗe se elaki kuñɔɣ, piwɪɣ-l, elabi ejam, episɪ edane yaa leluu, ekpadayaa, pala nabɔyɗ ne pasɪna-l.

2. Asɔɣ ne piya pumɔnaa se pasɪna piɣɣɣ.

ዘመነ 26

1. Paa eyɗ weyi, ewena waɗe se pokuli e-ese. Pɪdamɔna se peheyl kɔɔɔɔ sukuli yɔɔ. Pɪkena paa anɪ kiɣeyɗ se ewolo-ku. Pɔwee se leyɗ ne tuma kpasɗ sukuli pɔɔɔɔ. Pɔpɔɔɔ dɔɔ se patɔli sukuli kitezɗ nɔɔɔɔ paa anɪ.

2. Eyɗ woki sukuli se e-ese ikuli, piwazi-l e-wezuu cayɗ taa, piɪna-l ne eña eyɗ wala. Kɪɪɣna eyaa ne panɪɣna dɔama, pekpeɣ dɔama pa-kɪweekum, paɔɔɔ ngbeɣe. Kɪɪɣna dɔɔ ajeya kɪgbendɗ ngbeɣe tuma wena añɪɪɣ laɣheziye yɔ.

3. Piya ñimba wena waɗe se palɪɪ sukuli ngɗ pɔɔɔɔ se pepiya iwobi-ku yɔ.

ዘመነ 27

1. Paa anɪ, ewena waɗe se edɗ nɔɔ faaa e-ejaɗe sɔɔɔɔ tɔm taa ne mbɗ piɪɣ pi-taa yɔ, piwazi-l.

2. Paa anɪ ewena waɗe se ekandayɪ mbɗ elaba ne e-hɪɗe sɛɛ yɔ pɔ-yɔɔ.

ዘመነ 28

Paa anɪ, ewena waɗe se eñaɣ pana ne yeɗeyedɛtu edaawe ejadɛ yɔɔ, ezi pɔɔɔɔɔ kedenga kpeekpe yɔɔ eyɗ wala tɔm takayay taa yɔ.

ዘመነ 29

1. Paa anɪ, etɪɪ esɪ se ewe samay nga ka-taa fɛɛɛ ne piɪedɪɣna-l yɔ, etɔɔ-ke kɪɪɪɪɪ.

2. Paa eyɗ weyi, edɪɣzina se e-wala ñɪɪɪɪ nɔmaɗ ne e-tɪ yɔɔ weɗ lelenɣ nɪ pa-taa lɛ, kamay weɛ; piɪeyɪ se eɛɛɪ-ke; payɗ dɔna-ke. Mbɗ yekina ne eyaa ñanɣ dɔama wala; mbɗ haɣna mɔmaɗ dɔɔ se demookrasii samay taa eyaa ɪɪɪna dɔama.

3. Eyɗ nɔɔyɗ eɛɪɪɪɪ etɔ se eñaɣ wala ana ne pɔɔɔɔ ezi ajeya kɪgbendɗ ngbeɣe sɔɔɔɔ yɔ.

ዘመነ 30

Kedenga kpeekpe yɔɔ eyɗ wala tɔm tɔne, ti-taa tɔ kpayɪ kpayɪ. Eyɗ nɔɔyɗ feyl etɔɣ se haɔɔɔ kɔne, yaa ngɗ yɔ, kuɔɔɣna se padaaña wala naaye ejadɛ dɪne,yaa ndɪ yɔ dɪ-taa.